

FOAIA DIECEZANĂ

Organul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului

APARE DUMINECA

Prețul abonamentului:	
Pe un an	160 Lei
Pe jumătate de an	80 „
Pe un pătrar de an	40 „
Un număr	3 Lei.
Pentru străinătate pe un an	260 Lei.

Manuscrisele nu se înapoiează și se adresează redacțiunii „Foaia Diecezană”; iar banii pentru abonamente și inserțiuni se trimit administrațiunii „TIPOGRAFIA și LIBRĂRIA DIECEZANĂ” în Caransebeș.

Prețul inserțiunilor:
Pentru publicațiuni oficiale, concurse, edicte etc. publicate de 3 ori, dacă conțin până la 150 de cuvinte 120 Lei, până la 200 de cuvinte 180 Lei, de aci în sus 200 Lei

Contribuții la istoria bisericii din Ardeal și Banat.

Un circular dat de împăratul Romanilor Iosif al II-lea, referitor la sărbătorile legate și deslegate.

Prea On. Doam protopop, al Caransebeșului, Andreiu Ghidiu, ne pune la dispoziție acest circular, dat de împăratul Romanilor, Iosif al II-lea, pe care la aflat în sfânta evanghelie dela biserica ortodoxă română din comuna Deda în Ardeal. Sfânta evanghelie, care se folosește și astăzi în biserică, s'a adus dela mănăstirea din Deda, despre care mănăstire tace amintire, în istoria bisericească a sa, fericitul arhiepiscop și metropolit Andrei Br. Șaguna. Tot dela acea mănăstire s'a adus și se păstrează în biserică și o icoană de lemn.

Cumcă evanghelia de sub întrebare și icoana amintită s'au folosit în mănăstirea din Deda înainte de asta mai bine de trei veacuri, ne arată inscripția, care se păstrează atât în sf. evanghelie, cât și pe icoană.

Acest circular atât după cuprins, cât și după vechimea lui are importanță deosebită. După acest circular se introduc atât pentru Neuniți cât și pentru Uniți următoarele sărbătorii legate și anume: sf. Sava arhiepiscopul, sf. Sfințitul Constantin și Elena și sf. Paraschiva.

Circulariul, care ne preocupă s'a tipărit în Viena la 30 Ianuarie 1787, adevărat înainte de asta cu aproape 140 de ani și e tipărit cu caractere cișile, într'o românească destul de bună și frumoasă de pe vremea de atunci. După topică

se pare, că e tradus din limba germană în cea română. E semnat de împăratul Iosif al II-lea, de Carol Graf Palfi și Alexandru Pastori.

Trei momente de căpetenie ies la iveală din acest circular și anume, să dispune ca judecătorii mai înalte să fie avizate despre ținerea sărbătorilor legate și indicate în circular. Și în dieceza de Dumnezeu scutită a Caransebeșului s'a dat circular pentru cinstirea sărbătorilor; dar judecătorii și deregătorii nu le prea respectează; sau și dacă le respectează, atunci cu mult mai puține sărbători de cât cele indicate în împărătescul circular de sub întrebare.

Al doilea moment caracteristic este, că Prea Sfințitii episcopi să îndatorează a nu sfinți biserică și a le închină sfinților a căror sărbătoare nu s'a deslegat, sau nici odată n'au fost legată.

Al treilea moment este, că preoții pravoslavnici să nu se mulțamească a vesti numai cu gura, poporului sărbătorile deslegate, ci ei înșiși în acele zile să lucre, ca prin taște să dovedească, că acele sărbători sunt deslegate.

În fine să dispune, ca în sărbătorile deslegate să se țină târgurile, prăvăliile să fie deschise și jocurile oprite.

Lăsăm să urmeze însuși circularul împărătesc:
La Num. 9040. 1804.

Iosif al doilea cu mila lui Dumnezeu ales al Romanilor, împărat pururea August, Craiul apostolicesc al Germanii, Ungarii, Bohemii, Dalmații, Croații, și Slavonii, arhipovetătoriiul Austrii; iproci.

Cinstiților și de bun Neam, iproci! De vreme ce binele Supușilor noștri celor credincioșii pravoslavnici de Legea grecească poștește dela noi, ca în rândul impunitării Sărbătorilor aceeași, împărătească și părintească

purtare de grijă să avem cătră dânșii, carea și cătră cei Ne-Uniți oam arătat, și voao crăescului nostru Gubernium prin preainaltul în 7 zile August anul 1786 supt Numerul 8861 dat Rescriptum al Nostru cunoscută a vio face neam milostivit, și pentru această pricină și pentru ca încât e cu puțință, întru toată aceeași rânduială să se fie între Uniți, și Ne-uniți, foarte de lipsă este, ca Sărbătorile care noi pentru Biserica Ne-Unită a Răsăritului leam așezat acelea, și pravoslavnicii cei de legea grecească să le fie: (afară de aceea ce pentru flește care Neam de osebi sau fost dat, adecă: a s. Sava arhiepiscopul a s. sfințitul Constantin și Elena, și a s. Paraschivei). Drept aceea spre plinirea acestora milostivește rânduiim, ca de acum înainte, și numiții pravoslavnicii de legea grecească numai acelea Sărbători să le fie, care aici urmează, adecă:

In luna lui Ianuarie:

1. In ziua a 1 Tăerea împrejur a Domnului nostru Isus Christos.

2. In ziua a 6 Botezul Domnului nostru Is. Chrs.

3. In ziua 30 Trei sfinți Archierei: Vasille, Grigorie, și Ioan Zlatoust.

In luna lui Fevruarie:

4 In ziua 2 Stretenia, adecă: Intimpinarea Domnului nostru Isus Christos.

In luna lui Martie:

5. In ziua de 25 Bunavestire a Născătoarei de Dumnezeu.

In luna lui Aprilie:

6. In ziua a 23 sfințului Mucenic George.

In luna lui Iunie:

7. In ziua a 24 Nașterea sfântului Ioan Botezătorul.

8. In ziua a 29 S. S. și întru toți lăudații Apostoli Petru și Pavel.

In luna lui Iulie:

9. In ziua a 20 Sfântul Proroc Ilie.

In luna lui August:

10. In ziua a 6 Schimbarea la față a Domnului nostru Isus Christos.

11. In ziua a 15 Adormirea preasfint. Născătoare de Dumnezeu.

12. In ziua a 29 Tăerea Capului s. Ioan Botezătorul.

In luna lui Septemvrie:

13. In ziua a 8 Nașterea preasfint. Născătoare de Dumnezeu.

14. In ziua a 14 Înălțarea sf. Cruci.

In luna lui Octomvrie:

15. In ziua a 26 sfințului marele Mucenic Dimitrie.

In luna lui Noemvrie:

16. In ziua a 8 Soborul sfinților Ingeri Mihail și Gavril.

17. In ziua a 21 Intrarea In biserică a preasfintei Născătoarei de Dumnezeu.

In luna lui Decembre:

18. In ziua a 6 Cel dintru Sfinți Păintele nostru Nicolae.

19. In ziua a 25 Nașterea Domnului nostru Isus Christos.

20. In ziua a 26 Soborul preasf. Născătoarei de Dumnezeu.

21. ziua a 27 Sfințului întâiul Mucenic și Archidiacon Ștefan.

Lângă acestea:

22. Vinerea mare din săptămâna Patimilor.

23. A doua zi de Paști.

24. A treia zi de Paști.

25 Înălțarea Domnului nostru Isus Christos.

26. A doua zi de Rusalii.

Dintru care chiar se înțelege cumcă toate Sărbătorile, care aici nu sunt însemnate, trebuie să se socotească a fi deslegate, și scăzute.

Insă după rânduiala, carea prin înaltul Rescript al nostru din 7 August o am arătat, și acum poruncim, ca sărbătorile și cele legate, și cele deslegate, totdeauna cu împărătescul Nostru nume Preoții (in Biserică) să le vestească Norodului. Și aceasta preainaltă a noastră Rânduială tuturor judecătorilor, și deregătorilor locurilor să lișă facă în știre, dândulise înainte, cumcă bună grijă să aibă, ca Sărbătorile, care pentru pravoslavnicii cei de legea grecească leam întărit și leam așezat ase ținea să se vestească a fi legate: iară celelalte să se vestească deslegate întru acesta chip, cum întru cele deslegate fără de împedecare fiește carele săși poată lucra lucrurile sale. Eară de cumva undeva aceasta prea înalta a noastră Poruncă nu sar ținea, atuncea Episcopilor locurilor, sau de va fi lipsă și Deregătorilor celor mai mari să facă înștiințare.

Așișderea și aceasta poruncim, ca preoții cei pravoslavnicii de legea grecească să nu să îndestuleze numai cât cu gura au vestit Norodului, sărbătorile cele deslegate ci și ei însuși întru acele zile lucrând la câmp, și la alte trebi să dea pildă bună: așașderea mai marii locurilor prin semne din afară, precum sunt slobozirea Târgurilor întru aceste zile, deschiderea boaltelor și oprirea jocurilor (unde numai în Sărbători să păzească acestea) să se sirguiască deplin a arăta, cumcă aceste Sărbători sunt deslegate.

Așișderea vor putea și pravoslavnicii de legea grecească de aci înainte a ținea Sărbătorile Sfinților întru a cărora cinste ar fi vro Biserică sfințită (adecă Hramul) Eară nădăjduim, cum de aci înainte și Archierei cei pravoslavnicii de legea grecească nu vor sfinți vreo Biserică, nici vor alege Hramul întru cinstea vreunui Sfânt ca acela, a căruia Sărbătoare au sau deslegat, sau nici odată nau fost legată. Drept aceea pentru mai mare încredințare, și episcopii cei pravoslavnicii de legea grecească, datori vor fi în sfirșitul fiește căruia an a trimite voao Catastihul Bisericilor care peste an leau sfințit.

Aceasta împărătească a noastră Rânduială voao crăescului nostru Gubernium cu o poruncă ca aceasta vise face în știre ca spre plinirea ei toate cele ce sânt de lipsă despre toate părțile să rânduiți, și așa să așezați.

lucrul, ca înpuținarea Sărbătorilor la Uniți, și Ne-Uniți, tot întru aceeași vreme să se înceapă. Dat în Viena 30 Ianuarie 1787.

Iosif m. p.

Carol Grof Pálfi m. p.
Alexandru Pastori m. p.

Impărăția lui Dumnezeu.

De: Preotul Romulus Novacoviciu.
(Continuare)

Există un loc în a doua lege a lui Moisi (cap. 30), unde se pune în vedere poporului ales, că atunci când se va întoarce iarăși către Dumnezeu, când îi va ascultă din noi glasul și-l va împlini, va primi iarăși binecuvântarea Lui, se va vindeca de toate păcatele, vor trăi toți împreună, bucurându-se de toate rodirile pământului; în cazul că se va depărta însă de voința divină, slujind la dumnezei străini, cu pierire vor pieri, nu vor trece Iordanul, ca să moștească țara făgăduinții. I-se pune înainte acestui popor, să aleagă între moarte și viață, între bine și rău. În cazul, că alege viața și binele, în cazul, că iubește pe Dumnezeu, se lipește de El și-I ascultă glasul, în cazul acesta va primi binecuvântarea Lui, având lungime de zile; în cazul contrar, blestemul lui Dumnezeu se va lăsa asupra lui. Căci binele, viața, „porunca aceasta, care o poruncesc eu, fie astăzi nu este mai pe sus, nici departe de tine. Nu este în cer, ca să zici: cine dintre noi se va sui în cer și să ne-o aducă, ca auzindu-o să o facem? Nici este dincolo de mare, ca să zici: cine dintre noi va trece marea și o va aduce nouă, ca auzind-o să o facem? Ci foarte aproape de tine este cuvântul, în gura ta și în inima ta și în mâinile Tale este, ca să-l faci. Iată am pus astăzi înaintea feții tale viața și moartea, binele și răul”. (A doua legă 30, 11—16).

O rugăciune pătrunzătoare, de adâncă căință, de cea mai impresionantă smerenie, este rugăciune de pocăință a lui *Esdra*, pe care o rostește la jertfa cea de seară, după ce își strânge genunchele și-și ridică mâinile către Dumnezeu: „Doamne Dumnezeul meu, rușine-mi este, și nu îndrăznesc Dumnezeul meu, a ridică fața mea către tine, că fărădelegile noastre s’au înmulțit mai mult de cât perii capului noștru, și păcatele noastre s’au mărit până la cer. Din zilele părinților noștri suntem în păcat mare până în ziua dreaptă, și pentru fărădelegile noastre ne-am dat noi și împărății noastre și fiii noștri în mâna împărăților neamurilor, în sabie și în robie și în pradă,

și întru rușinea feții noastre, precum suntem în ziua de astăzi..... Și acum ce vom zice Dumnezeului nostru după aceasta? Că am părăsit poruncile Tale..... Și după toate câte au venit asupra noastră, pentru faptele noastre cele rele și pentru păcatul nostru cel mare, că nu este ca Dumnezeuul nostru, că ne-a ușurat de fărădelegile noastre și ne-a dat nouă mântuire..... Doamne Dumnezeul lui Israel, drept ești tu, că am rămas mântuiți, precum în ziua aceasta; iată noi suntem înaintea ta în păcatele noastre, că nu putem sta înaintea ta pentru aceasta”. (Cartea lui *Esdra* 9, 5—7; 10, 13, 15).

La fel și rugăciunea lui *Neemia* cuprinde cea mai perfectă mărturisire a nevredniciei unui popor întreg, sufletul căruia a ajuns să facă dureroasa experiență, că fără Dumnezeu nu există nici o binecuvântare, nici o viață vrednică. „Doamne Dumnezeul cerului, cel mare și înfricoșat, cel ce păzești legătura și mila ta, celor ce te iubesc pe tine și celor ce păzesc poruncile Tale. Fie urechea ta luând aminte și ochii Tăi deschiși, ca să auzi rugăciunea robului tău, cu care eu mă rog înaintea Ta astăzi ziua și noaptea, pentru fiii lui Israel robii tăi, și voi mărturisesc păcatele fiilor lui Israel, cu care am păcătuit fie, eu și casa tatălui meu. Depărtatune-am de tine, și n’am păzit poruncile și îndreptările și judecățile, care le-ai poruncit lui Moisi robului tău. Adu-ți aminte de cuvântul, care ai poruncit lui Moisi robului Tău, zicând: de vă veți răsvrăti, eu vă voi împrăștia pe voi în noroade. Iar de vă veți întoarce la mine, și veți păzi poruncile mele și le veți face pe ele, de veți fi împrăștiați până la marginea cerului, de acolo voi aduna pe voi și vă voi duce în locul, pe care l-am ales, ca să locuiască numele meu acolo..... Fie dar doamne urechile tale luând aminte spre rugăciunea robului tău și spre rugăciunea slugilor tale, celor ce voiesc a se teme de numele tău, și îndreptează pe robul tău astăzi, și-i dă să dobândească milă înaintea bărbatului acestuia, și eu eram paharnic împăratului”. (Cartea lui *Neemia*, cap. 1).

Dar ceea ce ne uimește într’adevăr, este glasul profeților, care tună și fulgeră împotriva poporului cufundat în păcate, acel glas viguros, care desmorțește conștiințele adormite, aprinde în ele flacăra virtuții, silindu-le să se purifice

prin cănița izbăvitoare, prin întoarcerea către Dumnezeu. Acest glas profetic ne prinde sufletele, ridicându-le din sfera preocupărilor joshice în lumea serină și odihnă a vieții morale, în lumea gândurilor curate și frumoase, a sentimentelor alese și a fapturilor altruiste. Numai acest glas profetic a putut s'guduie conștiința unui popor rătăcit și a putut să-l smulgă din neputință, din indolență și să-l determine la căniță, la recunoașterea înstrăinării sale de Dzeu. Un *Isaia*, un *Jeremia*, un *Ezechiel*, un *Daniel*, precum și mulți din prorocii mibi, ca *Osia*, *Ioel*, *Amos*, *Iona*, *Sofronie*, *Zaharia* și *Malahia*, vor trezi puterea în noi dorul de îndreptare, ne vor deschide ochii sufletului, ca să ne vedem rătăcirea, ne vor învăța, cum să înblânzim pe Dumnezeu, pe care l-am îndepărtat de noi prin viețuirea noastră nevrednică.

(Urmează)

EVANGHELIZARE PE TEMELIA DOCTRINEI ORTODOXE

S'a zis de unii, și poate pe dreptate, că „poporul nostru e marele naiv care crede prin instinct și tradiție, iar aceasta e, în cea mai mare parte, superstiție¹⁾, și că „Biserica pare a trăi prin puterea tradiției, din datini și erezuri populare²⁾. Dacă această apreciere nu poate atinge poporul nostru credincios în întregimea lui, apoi pentru cea mai mare parte constatarea e dreaptă.

În lumina acestui trist adevăr, evidențiat într-o oarecare măsură de manifestările și practicile religioase ale credincioșilor, o parte din preoțimea noastră, bine pregătită și conștientă de chemarea ei, stimulată pe de o parte de presa noastră bisericască, dornică de o înviore a Bisericii și de o formare a conștiințelor morale; iar pe de altă parte, impresionată de metoda cu care sectele religioase și unii abātuși dela calea adevărului caută a-și câștiga adepți dintre fiii Bisericii noastre, — au început o laudabilă lucrare de așa numită „evanghelizare“, cu frumos răsunet în inimile asultătorilor.

Astfel, acești preoți, în fiecare Duminică și sârbătoare, ba unii chiar și în zilele lucrătoare din săptămână, în orele de seară, talmăcesc credincioșilor, cu evanghelia în mână, capitol

după capitol, adăpându-le sufletul lor cel însetat cu apă cea vie din neseacățul izvor al învățăturilor Mântuitorului și Sf. Apostoli, care mângăie inimile îndurerate, luminează mințile abătute și trezesc conștiințele din somnul cel greu al păcatelor.

Sunt prea înțelepitoare învățăturile Mântuitorului, prea frumoase pildele din Evanghelie și cu totul comunicative îndemnurile morale din epistolele apostolice, pentru ca această carte să nu te câștige sufletește, determinându-te a privi la ea ca la ceva sfânt, deschizându-i paginile cu o simțire deosebită, sorbindu-i cupinsul cu pastune și făcând din ea pâinea cea de toate zilele.

Odată robit sufletește de cuvântul Evangheliei, omul fără temeinică cultură teologică simte, că trăiește viața deplin creștină, care-i asigură mântuirea numai din împărtășirea și prin practicarea învățăturilor ce le descoperă mintea lui în litera acestei sfinte cărți, — devenind pe încetul refractar ansamblului de rândueți cu temelii în Sf. Scriptură, în Sf. Tradiție și în practica Apostolilor, prin care Biserica sfințitoare lucrează la mântuirea credincioșilor.

Dar „Crezul“ nostru adevărește o biserică „sbornicească“, cu o doctrină ce-și are razim în hotărârile soboarelor ecumenice; avem o „mărturisire de credință ortodoxă“, care — la lumina Sf. Scripturi și a Sf. Tradiții — lămurește toate chestiunile privitoare la taine, cult și diferite rândueți bisericesti. Cunoașterea limpede a acestei doctrine, a acestor „mărturisiri de credință“ trebuie să fie patrimoniul fiecărui bun și conștient creștin — temelia cugetării, simțirii și manifestării lui religioase.

Deschideți, vă rog, această carte, toți cei însuflețiți după lucrarea evanghelizării, răsfoiți-o pagină după pagină, și veți vedea cât de străin este cea mai mare parte din poporul nostru de cea ce trebuie să formeze fundamentul credinței creștine, cum de pildă: cunoașterea „Crezului cu tâlcuirea celor 12 articole, a „Tatălui nostru“, a tainelor, a poruncilor și rânduelilor bisericesti, într'un cuvânt — toată teologia simbolică, tot catechismul nostru ortodox, și vă veți convinge cât de mult am lipsit unii dela datoria noastră didactică, și ce nepotrivit este a începe o lucrare de exclusivă evanghelizare, fără

1) Nichifor Crainic: „Evanghelia la sate“, în Universul.

2) Ioan G. Savin „Căminul cultural“ în Universul.

lumină și îndrumarea acestor învățături.

O evanghelizare în afară de cazul acestei doctrine și lipsită de edificarea ce o aduce mărturisirea de credință ortodoxă, riscă să surupe Bisericii temelii ei ecumenică, expunând-o la rătăcirii dăunătoare unității ca și menirea ei.

Atâtea secte religioase își revendică azi cu îngâmfare titlul de „evanghelice“ pentru eloquentul motiv că adepții lor trăesc numai după cuvântul exclusiv al Evangheliei — așa cum îl pot ei înțelege nevrând a mai socoti de nevoie în opera de mântuire, și practicarea învățăturilor pe care le propovăduiește Biserica noastră conducătoare.

Și atunci tot ce înseamnă dogmă, cult, taine, rândueli bisericești, cari li se par a nu avea temei în Sf. Scriptură, le supun discuțiilor, criticilor, și, iată-i pe „evangheliști“ porniți pe drumul rătăcirii.

Aici poate duce o lucrare de simplă și exclusivă evanghelizare, nesuținută de lumina ce o aduce doctrina noastră ortodoxă.

Dacă cu această îngustă privire la Cuvântul Domnului, au apucat razna, — e dureros a o spune — vreo 2 din cei chiar cu pregătire teologică, — cu cât mai ușor pot aluneca ceilalți cari, neavând nici o pregătire, sunt robiți de litera Evangheliei, fără să-i priceapă spiritul, fără să poată da adevărata interpretare textului.

Nu mai așa se explică cum unii dintre creștinii cei mai evlavioși și mai duși la biserică, dar needificați asupra doctrinei creștine și nepătrunși de frumusețea cultului nostru, au fost furăți de sectanți purtându-le Biblia în mână și orbindu-i cu câteva frânturi de texte și cu mai-muțăriile lor de cult.

Biserica noastră astăzi, mai mult ca în trecut, și noi slujitorii ei suntem conștienți de nevoia imperioasă de a împărtăși poporului lumina învățăturilor evanghelice, dar, ținând calea de mijloc, între extrema protestantă care a dat și a lăsat Biblia la libera interpretare a ori căruia, metoda ce a dus la ivirea atâtor secte raționaliste în sânul ei, și între extrema papistașă, care se ferește să o pună în mâinile credincioșilor, — noi vom răspândi Evanghelia în popor, urmând ca cetirea să se facă sub controlul nostru, talmăcirea să se facă de noi.

Lucrarea de evanghelizare să meargă dacă nu după predarea doctrinei creștine, după catehizare, apoi neapărat odată cu aceasta: împărtășindu-le doctrina Bisericii noastre, să li arătăm și temelii scripturistice ce o întărește, iar făcând talmăcirea Evangheliei, să explicăm doctrina și mărturisirea noastră de credință ce izvorește din ea.

Cunoaștem îndemnul Mântuitorului: „Mergând învățați...“, deci predica noastră trebuie să aibă și caracter didactic, trebuie să alterneze cuprinsul ei moral — cu cel didactic. Nu numai pentru motivul că formarea conștiinței morale trebuie să meargă alături de lumina minții, de edificarea asupra credinței religioase, dar și pentru faptul că repetirea la nesfârșit a îndemnurilor morale face predica noastră monotonă, oșobitoare și, dela o vreme, chiar fără mult efect.

Astfel lucrând, nu se va mai putea spune ca Biserica trăește din crezuri, iar poporul nu știe ce crede, ci, acesta fiind deplin edificat asupra adevărilor de credință, cunoscător limpede a cuvântului Evangheliei vom vedea la el nu numai manifestarea conștiinței a unei adevărate vieți creștine, dar îl vom face retractar la momelile interesate ale speculatorilor de minți credule — cari sunt rătăciții de tot felul.

Preot GR. POPESCU.

ȘTIRI

Personale. P. S. Sa Episcopul diecezan Iosif a plecat Luni, în 6 Septemv. a. c., la Eșelnița, unde va rămâne 2 săptămâni.

P. S. Sa Arhiepiscopul nostru Filaret, însoțit fiind de asesorul cons. Romul G. Ancușa și de diaconul episcopesc Teodor Roșca va pleca Marți, în 14-lea l. c., la Reșița, unde va lua parte la sărbătorile de inaugurare a primei locomotive fabricate în țară. Încă în aceeași zi P. S. Sa se va întoarce îndărăt la reședință.

Sfârșit creștinesc. Ne rugăm pentru sfârșit creștinesc. Mulți nu înțeleg cum e acel sfârșit creștinesc. Iată un caz pilduitor: Am avut în Toboliu un vrednic preot, care a slujit la Altarul Domnului 64 ani, ajungând vârsta de 88 ani. În anii din urmă și-a cerut capelan, dar pentru aceea n'a încetat a servi sfintele slujbe. Așa

a slujit și în 19 Aug. sf. Liturghie, după care a zis: „Mulțumesc lui D-zeu, că m'am cuminecat, altă Liturghie numai fac, acum pot să mor”.

Geara apoi înainte de a se culca își întreabă pe fiica și nepoata sa, cari îl îngrijeau: „Oare nu mor eu acum?”

— „Da cum să mori Tată, că doar'nu ești D-ta de moarte”.

— „Haideți dar să Vă sărute Tata de noapte bună”.

Cu aceste le sărută și se retrase în cameruța lui de dormit.

După-ce se culcară și femeile, observară, că a încetat suflarea Tatălui lor și se duce fiica să vază de el. L-au aflat cu ochii ridicați, abia au avut atâta vreme să-i pună lumina în mână și și-a dat sufletul.

Să ne rugăm pentru sufletul celui adormit în Domnul.

„Leg. Rom”.

Salarizarea preoției. Ministerul Cultelor și Artelor a fixat salariile ideale (aur) după următoarea cheie: Preoții doctori sau licențiați Lei 200, preoții cu studii ordinare Lei 150, preoții cu calificare inferioară Lei 72. Pentru preoți se vor socoti gradațiile de 20 procente la 10 ani.

Advocați noi. Cu multă plăcere aflăm, că doi distinși advocați din generația tineră, ambii fii ai Graniței, si-au deschis birou de avocat, cu începere dela 1 Septemv. a. c. Și anume:

Di Dr. Antonie Marchesca și-a deschis biroul în Caransebeș, strada Orșovei Nr. 11, iar

Di Dr. Traian Constantinoviciu și-a deschis biroul în Teregova.

Inregistrăm cu bucurie această știre și dorim nouilor advocați, de a căror hărnicie suntem pe deplin convingși, să se avânte și la rolul de îndrumători ai vieții culturale și sociale din Granița, care cu nerăbdare își așteaptă conducători din sânul său.

La examenul de calificare preoțească ce s'a ținut în zilele de 2 și 3 Septemvrie a. c., sub prezidiul P. S. Sale Episcopului diecezan Iosif, s'au prezentat 18 candidați, cari toți au trecut examenul cu succes.

Calcul general *distins* au obținut: Traian Constantin, Nicolae Cornean, Ilie Hergan, Petru Iana, Ilie Mihața, Ulpiu Tr. Nemoian, Ioan Porumb, Sofronie Puia, Mihail Retezan, Teodor Roșca, Corneliu Suru, și Gheorghe Târba.

Cu calcul general *bun* au fost evaluați: Bujor Borlovan, Constantin Dămian, Nicolae Ion, Ioan Mateciuc, Toma Suru și Victor Suru.

Titlaturile oficiale. Amăsurat legii și statutului pentru organizarea bisericii ortodoxe-române, sancționate prin înaltul decret regal Nr. 97 din 6 Maiu 1925, de acum înainte se vor folosi următoarele titlaturi:

În loc de Sinod arhidiecezan se va folosi: Adunarea eparhială.

În loc de Consistor diecezan: Consiliul eparhiei ortodoxe române a Caransebeșului, iară asessorii consistoriali se vor numi: consilieri eparhiali.

În loc de Sinod eparhial se va zice Adunarea parohială.

În loc de Comitet parohial se va zice: Consiliu parohial.

În loc de Sinod protopopesc se va zice: Adunare protopopească.

În loc de Comitet protopopesc se va zice: Consiliu protopopesc.

Toate bunurile mici proprietatea Statului, prin deciziunea d-lui ministru secretar de Stat la departamentul agriculturii și domeniilor cu Nr. 77.972 dela 1 Sept. 1926 se vor vinde numai prin licitație publică, la prefectura județului în care se află toate bunurile scoase în vânzare, rămânând ca eventual la preț egal să fie preferiți cei cari întrunesc condițiunile prevăzute în art. 31 din legea agrară și anume: așezămintele culturale, sanitare și cooperative, invalizii de război, văduvele cu copii, vecinii sau cei cari l-au stăpânit în arendă înainte.

CONCURSE.

Pentru ocuparea postului de capelan cu drept de succesiune pe lângă preotul Nicolae Popoviciu în parohia de clasa a II-a din *Prisaca*, protopresbiteratul Caransebeșului, să scrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană”.

Emolumente:

1) Din sesiunea parohială în complex de 60 jug. 27 jug. 900°□ pământ arător și anume: lunca Nr. 774 4 jug 1100°□; lunca (cot Nr 918 8 jug; cornu Anini (Nr. 1411 1412), 6 jug. 600°□; Cornu Anini (lângă C. F. R. Nr. 1133. 1—2—3—8 jug; intravilan (Nr. 191, 192) . . 800°□.

b) jumătate din stola uzitată și din birul parohial

c) Pentru conducerea oficiului parohial, alesul capelan va avea locuință în casa parohială Nr. 95.

Doritorii de a ocupa acest post sunt pofțiți a-și înainta cererile de concurs adresate comitetului parohial P. On. oficiu protopresbiteral în Caransebeș, având a se prezenta în vre-o Duminică s'au sărbătoare în sf. biserică cu 8 zile înainte de alegere spre ași arăta dexteritatea în cântare, tipic și oratorie și aceasta cu încuviințarea, protopresbiterului tractual.

Prisaca, din ședința comitetului parohial ținută la 20 Iunie 1926.

2—3

Comitetul parohial

În conșlegere cu protopresbiterul tractual.

Pentru îndeplinirea postului de capelan temporal cu drept de succesiune pe lângă neputinciosul preot Filimon Titel, în parohia de cl. II. din comuna *Curtea*, protopresbiteratul Făgetului, se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumente:

1. $\frac{1}{3}$ din sesiunea parohială de 26 jugere.
2. $\frac{1}{3}$ din ștola și birul uzitat.
3. De locuință se va îngriji alesul capelan.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și înainta petițiunile de concurs P. On. Oficiu protopresbiteral în Făget și a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare, cu prealabilă încunoștințare a protopresbiterului tractual, în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în oratorie și cântare, nu însă în ziua de alegere.

Curtea, din ședința comitetul parohial ținută la 6 Iunie 1926.

Președinte:

Sofron Titel m. p.

Notar:

Romulus Trava m. p.

In conțelegere cu oficiul protopresbiteral.

* * *

Pentru îndeplinirea postului de paroh la parohia de clasa II-a din comuna *Vrani*, protopresbiteratul Bisericii-albe, se escrie concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumente:

1. Una sesiune parohială.
2. Casa parohială constatătoare din 3 camere, bucatărie, cămară, celariu și alte supraedificate.
3. Ștola uzitată.

Toate dările după venitele împreunate cu această parohie le va solvi parohul ales.

Rugările de concurs, ajustate conform normelor din vigoare, să se subștearnă Prea On. Oficiu protopresbiteral ort. român din Răcăjdia.

Concurenții după prealabila încunoștințare a protopresbiterului tractual, să se înfățișeze în vre-o Duminică ori sârbătoare în sf. biserică, dar nu ziua de alegere.

Vrani, din ședința comitetului parohial ținută la 20 Iunie 1926.

Comitetul parohial.

In conțelegere cu mine: *Alexandru Munteanu*, protopresbiter.

Nr. 2209 B. ex 1926.

Acest concurs se publică cu adausul, că — în baza aliniatului ultim din Regulamentul pentru parohii și în baza decisului consistorial ddo 3 Martie 1914 și respective 12 Aprilie 1914 Nr. 3058 B., ridicat și la valoare de concluz sinodal eparhial cu concluzul Nr. protoc. 33 ex 1914 — se anunță obligamentul credincioșilor de a presta și birul parohial, care este o parte legată a dotațiunii preoțești.

Caransebeș, din ședința consistorială ținută la 30 Iulie 1926.

Filaret Musta

Arhiereu-Vicar episcopesc.

1—3

Pe baza ordinului consistorial ddo 25 Noemvrie 1925 Nr. 4588 B. ex 1925, se escrie din nou concurs pentru îndeplinirea postului de paroh în parohia vacantă de cl. III-a din *Scăiuș*, protopresbiteratul Lugojului, cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Foaia Diecezană“.

Emolumente:

1. Două sesiuni parohiale, constatătoare din 64 jug.
2. Două intravilane și 2 estravilane de câte 800 st. □.
3. Ștola și birul uzitat.

Dările le va plăti alesul preot.

Până când se va zidi casa parohială proiectată, comuna bisericască se va îngriji de locuință.

Doritorii de a ocupa acest post sunt poftiți a-și înainta petițiunile de concurs prin P. On. Oficiu protopresbiteral din Lugoj și a se prezenta în vre-o Duminică sau sârbătoare, cu prealabila încunoștințare a protopresbiterului tractual în sf. biserică, spre a-și arăta desteritatea în oratorie și cântare, nu însă în ziua de alegere.

Scăiuș, din ședința comitetului ținută la 11 Iulie 1926.

Ioan Olariu m. p.

preș. com. par.

Antonie Cărolu m. p.

not. com. par.

In conțelegere cu mine: *Dr. George Popoviciu*, protopresbiter.

1—3

Publicațiune de licitație

În baza decisului comitetului și Sinodului parohial al bisericii ortodoxe române din Caransebeș și în urma aprobării Venerabilului Consistor Diecezan din 31 August a. c. No. 3030 E., se publică *licitație cu oferte închise pentru repararea bisericilor cu hramul Sf. Gheorghe și Sf. Ioan din Caransebeș*, având aceste oferte să se înainteze subsemnatului vicepreședinte al comitetului parohial, până în ziua de 19 Septemvrie a. c. orele 8 dimineața.

Prețul lucrărilor, amăsurat Devizelor este de *Lei 663009.35* (Șasesuteșasezecișitremii-nouă Lei și 35 bani)

Reflectanții au să depună deodată cu oferta, drept vadiu, 10% în bani gata, sau efecte publice.

Devizele și planurile lucrărilor, precum și condițiunile speciale se pot vedea zilnic la *Casa Consistorului Diecezan din Caransebeș*.

Întreprinzătorul va mai avea să rebonifice 1% din prețul de exclamare, drept spese cu compunerea devizelor și planurilor de lucrări.

Comitetul parohial își rezervă dreptul de-a accepta sau a respinge orice ofertă, fără considerare la mărimea ei.

Caransebeș, din ședința Comitetului parohial, ținută în ziua de 5 Septemvrie 1926.

T. Savescu m. p.
not. com. par.

P. Jumanca m. p.
vice-președ. com. par.

Legătoria „DIECEZANA“ Caransebeș

execută tot soiul de lucrări de compactorie

Leagă cărți bisericești
in mod artistic.

Specialitate in mape de birou
in piele, mătasă, peluche, etc.

◆
Produce ori și ce fel de
articole de galanterie.

◆
Primește biblioteci și registre
de birou spre legare.

☛ **Clinică de păpuși** ☚
(Reparări de păpuși).

AVIZ!

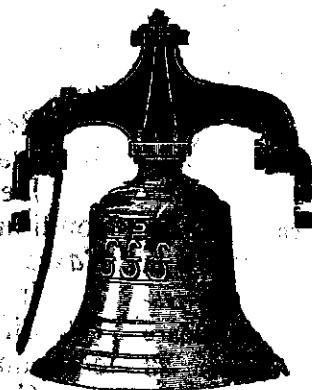
AVIZ!

Avem onoare a aduce la cunoștința On. Public, că am deschis în
Caransebeș, strada Lugojului Nr. 23, sub firma
INSTALAȚIILE FERRO-METALURGICE „VULCAN“

„C. ZISDA & COMP.“

O turnătorie pentru aramă și metal special ca

fosforbronz, manganbronz
electrobronz special,
aramă roșie, lagăr pentru
osii (*Walzenlager*) de prima
calitate, șuruburi (*Brusk-
mutter*), roți spirale (*Schnecken-
räder*), teascuri pentru ceară
(*Wackspresen*), cutii (*Büchsen*)
și altele.

Apoi o turnătorie de
**fer și de
clopote**
pentru biserică și parti-
culari, de orice marime
și din orice metal, pentru
sunetul armonios al cărora
luăm deplină garanță.

Primim spre executare orice lucrări de turnătorie în baza unui desemn, ori model.
Lucrările se efectuează în termen de 48 ore, solid, pe lângă garanția cea mai mare și

☛ **cu prețuri foarte eftine.** ☚